

گفت وگو با کارگردان و تهیه کننده مجموعه «قصه های سنگر ما» که این روزها درحال تولید است

قصه های دیروز شهدا برای نوجوانان امروز

شکیبا افخمی راد

مؤسسه سینمایی «سراج فیلم» با حمایت دبیرخانه کنگره هجده هزار شهید استان خراسان رضوی، ساخت مجموعه مستند دوازده قسمتی به نام «قصه های سنگر ما» را از چندی پیش کلید زده است. مجموعه مستندی به تهیه کنندگی رضوان پورعلی و کارگردانی موسی حاجی نژاد که تلاش دارد، روایتی تازه از ایثار و شهادت، برای مخاطب نوجوان ارائه کند. ساخت قسمت نخست «قصه های سنگر ما» چندی پیش به پایان رسیده است وهم اکنون گروه درحال نگارش قسمت های بعدی این مجموعه هستند. موسی حاجی نژاد و رضوان پورعلی در گفت وگو با ما توضیحات بیشتری درباره اثر جدیدشان ارائه کرده اند که در ادامه می خوانید.

● تلفیق مستند و داستان

«در مجموعه مستند «قصه های سنگر ما» که بر پایه تلفیقی از ژانر داکو دراما و رئالیتی شو ساخته می شود، چند دختر دانش آموز تلاش می کنند تا پژوهش هایی پیرامون شهدای نوجوان و نخیه انجام دهند. درواقع در هر قسمت قرار است قصه زندگی یکی از شهدا روایت شود که قسمت اول آن با عنوان «مهندس کوچولو» به زندگی پرماجرای شهید حمید صبوری راد، مخترع مین خورشیدی، اختصاص دارد.» حاجی نژاد با بیان این توضیحات از پایان ساخت قسمت اول مجموعه «قصه های سنگر ما» و آغاز نگارش قسمت های بعدی آن خبر می دهد. او همچنین بیان می کند؛ به لحاظ حرفه ای باید مراحل ساخت یک اثر بعد از اتمام کامل سناریو و فراهم شدن بودجه آغاز شود اما از آنجایی که نهادهی از ما حمایت نمی کند، مجبور هستیم با آنچه در دست داریم، وارد مرحله تولید شویم و کار را قسمت به قسمت پیش ببریم. حاجی نژاد می گوید تا به امروز آثار مختلفی با محوریت شهدا برای مخاطب نوجوان ساخته شده است، ولی بیشتر آن ها یا درباره شهدای شاخص بوده اند یاوارد موضوع های نمایشی شده اند اما ساخت اثری مانند «قصه های سنگر ما» که وجهه رئالیستی دارد کمتر انجام شده است. این کارگردان، تأکیدات رهبر معظم انقلاب اسلامی بر ضرورت بازگو کردن داستان ها و روایت های دفاع مقدس برای جوانان و نوجوانان را اصلی ترین دلیل خود برای ساخت مجموعه «قصه های سنگر ما» بیان می کند.

حاجی نژاد، دوری از شعارزدگی و بیان واقعیت ها را از ویژگی های مهم «قصه های سنگر ما» می داند و بیان می کند: اثر ما در روایت صادق است و از موضوع دفاع مقدس و شهدا استفاده ابزاری نمی کند، یعنی شهدای دفاع مقدس را به جریان خاصی متصل نکرده است و همه آن ها را به عنوان سرمایه های ملی نشان می دهد. این فیلم ساز درباره اصلی ترین دلایل خود در انتخاب شهدایی که در مستند به آن ها پرداخته است نیز می گوید؛ دانش محور بودن شهید برای ما بسیار مهم بود از این رو به سراغ کسانی رفتیم که برای مثال بهترین دانشجوی دانشگاه های خارجی بودند یا وسیله ای را اختراع، طراحی و به طور کلی مسئله ای را حل کردند. درواقع ما تلاش کردیم نخبه هایی که در جنگ حضور داشتند به مخاطب دهه هفتاد به بعد، معرفی و آن ها را ترغیب کنیم تا به دنبال حل مسئله بروند و منتظر کمک فرد دیگری نباشند.

حاجی نژاد با اشاره به اینکه شهدای «قصه های سنگر ما» همگی اهل خراسان رضوی هستند یادآور می شود؛

ما خیلی دوست داشتیم در این مجموعه به شهدای خراسان بزرگ پیش از تقسیم بندی بیردازیم، ولی به دلیل محدودیت های سفری و زمانی، چالش های هماهنگی و هزینه بر بودن اسکان، کارمان به شهدای خراسان رضوی محدود شد. به گفته او به احتمال زیاد مجموعه «قصه های سنگر ما» برای پخش در هفته دفاع مقدس سال آینده آماده خواهد شد.

● خراسان غنی از روایت است

در بخش دیگری از صحبت هایمان با حاجی نژاد به چالش های ساخت آثار دفاع مقدسی در مشهد و استان پرداختیم. او تولید آثار دفاع مقدسی در خراسان را جزو سخت ترین و پیچیده ترین کارها می داند و تأکید می کند، خراسان غنی از موضوع و روایت در حوزه دفاع مقدس است با این وجود فیلم سازان این خطه همواره در مسیر ساخت اثر با موانع و کارشکنی هایی بسیاری روبه رو می شوند. حاجی نژاد ادامه می دهد؛ همه فکر می کنند از فیلم سازان فعال در حوزه دفاع مقدس، حمایت های زیادی می شود، درحالی که ما از همه بی پول تریم و از همه بیشتر سنگ جلوی پایمان است. این فیلم ساز با اشاره به هنرمندان زیادی که در مشهد مشغول به فعالیت هستند یادآور می شود؛ امروز خوراک بیشتر شبکه های تلویزیون را هنرمندان ارزشی مشهد تأمین می کنند، با این حال باهمم بودجه واعتباراتی که برای شهرما در نظر گرفته می شود، درحد شهرستان های دیگر است که فاصله زیادی با پایتخت دارد. او همدل نبودن فیلم سازان مشهدی با یکدیگر را یکی از مشکلات دیگر این عرصه می داند و بیان می کند؛ در این حرفه هم مانند بسیاری از حرفه های دیگر گروه و باند و تیم حرف اول را می زند. درحالی که همه ما در یک جبهه هستیم و باید کنارهم کار کنیم. حاجی نژاد همچنین از مسئولان شهرمان به خاطر نگاه ویژه ترشان به فیلم سازان تهرانی یا هرکسی که مدتی در پایتخت حضور داشته است گلایه و بر ضرورت اعتماد به فیلم سازان بومی تأکید می کند.

او پیشنهاد می دهد که انجمن ها و نهاد های فعال در عرصه فیلم سازی در مشهد با هم متحد شوند و تولید آثار را هدایت کنند، برای مثال به دنبال پیدا کردن حامی مالی بروند تا هنرمند بتواند بدون دغدغه به تولید اثر بپردازد.

این فیلم ساز یادآور می شود؛ بیشتر آثار شاخص دفاع مقدس در دهه شصت و هفتاد تولید شده اند؛ زمانی

که فیلم سازان اعتبار داشتند و می توانستند آزادانه کار کنند، بعد از آن دیگر دست و بال فیلم ساز بسته شد و بیشتر کارها به صورت سفارشی ساخته شدند. از این رو مخاطب عمومی هم کمتر با فیلم ها ارتباط برقرار کرد.

● ساخت مستندی از گردان روح...

حاجی نژاد می گوید، با وجود همه سختی ها و سنگ اندازی هایی که در مسیر ساخت آثار دفاع مقدس وجود دارد، همچنان علاقه مند است در این حوزه فعالیتش را ادامه دهد. او این روزها درکنار پیگیری مراحل تولید مجموعه «قصه های سنگر ما»، درحال آماده سازی مستندی به نام «بر آسمان اروند» است. این اثر مراحل فیلم برداری اش به پایان رسیده و در مرحله آهنگ سازی و تدوین قرار دارد. حاجی نژاد درباره مستند «بر آسمان اروند» نیز توضیح می دهد؛ این اثر درباره تشکیل گردان روح... در لشکر ۵ نصر است و راوی آن یکی از اعضای گردان است که بعد از سال ها تصمیم می گیرد کتابی چاپ کند. به گفته این فیلم ساز؛ بیشتر اعضای گردان روح... که عملیات های موفقتری را به نام خود ثبت کرده اند اهل مشهد هستند.

او همچنین زمان مستند «بر آسمان اروند» را یک ساعت بیان می کند و یادآور می شود؛ درواقع این مستند پیش درامدی برای ساخت یک مینی سریال هفت قسمتی است که هم اکنون درمرحله نگارش قرار دارد. درواقع ما بنا داریم در این مجموعه، هفت عملیات گردان روح... در دوران دفاع مقدس را به صورت داستان به تصویر بکشیم. به گفته حاجی نژاد «بر آسمان اروند» به احتمال زیاد اواخر امسال هم زمان با برگزاری کنگره هجده هزار شهید استان خراسان رضوی در شبکه های تلویزیون روی آنتن می رود، البته امکان دارد پیش از آن اکران خصوصی در سینما همیزه مشهد هم برای این اثر برگزار شود.

● در انتظار تأمین بودجه

رضوان پورعلی، تهیه کننده مجموعه مستند «قصه های سنگر ما»، درباره وجه تمایز این اثر با دیگر آثار دفاع مقدسی می گوید؛ ما برای ساخت «قصه های سنگر ما» از یکسری نوجوان دعوت کرده ایم تا درباره نخبه های نوجوان و جوان دوران جنگ پژوهش

گزارشی از نمایشگاه «چیزی که در آغاز تجربه می کنیم» در نگار خانه «آسمان» مشهد

هر قاب نقاشی، تداعی کننده یک داستان است

وضعیت ناتمامی که با تجربه ادامه یافت صدیقۀ کفاش بچستان است و نقاشی از علاقه مندی های دوران کودکی و نوجوانی او بوده و همین نیز باعث شده است در تحصیل و فعالیت حرفه ای به نقاشی روی بیاورد. به گونه ای که تحصیل در رشته فرش نیز توانسته است او را از

چند آثار مجموعه نقاشی های سنگر ما

انجام دهند و درعین حال جلوی دوربین هم بازی کنند. به نظر همین وجه تمایز مهم مستند با دیگر آثار است. درواقع ماتلاش کردیم که خود این نوجوانان اطلاعات لازم را کسب کنند و به سراغ خانواده های شهدا و افرادی که با آن ها در ارتباط بوده اند، بروند. به گفته این تهیه کننده مرحله تحقیق و پژوهش «قصه های سنگر ما» به پایان رسیده و فیلم نامه چند قسمت هم نوشته شده است، ولی به دلیل تأمین نشدن هزینه ها تنها یک قسمت آن تولید شده است، او که خود از فاصله افتادن میان ساخت قسمت های این مجموعه ناراحت است، یادآور می شود؛ قسمت اول با حمایت دبیرخانه کنگره هجده هزار شهید استان خراسان رضوی تولید و در سینما همیزه اکران شد، در آن زمان همه از کار تعریف کردند و گفتند به سراغ ساخت قسمت های بعدی برویم اما هنوز که معطل گرفتن بودجه هستیم و نتوانستیم قسمت دوم را بسازیم.

پورعلی ادامه می دهد؛ همه فکر می کنند از فیلم سازان دفاع مقدس حمایت های زیادی صورت می گیرد، درحالی که به هیچ وجه این طور نیست و ما برای تولید همه کارهایمان با مشکلات زیادی روبه رو هستیم. به طوری که گاهی مجبور می شویم با هزینه های شخصی مراحل ساخت آثار را پیش ببریم، او که به عنوان یکی از بانوان تأثیرگذار در حوزه دفاع مقدس نیز معرفی شده است، بیان می کند؛ من برای تأمین هزینه های آثارم باید دوندگی های بسیاری انجام دهم. برای مثال فقط برای اینکه از نهادهای مختلف اجازه بگیرم تا طرحمان را برایشان ارائه دهم، دو تا سه ماه باید صبر کنم، بعد از آن هم مراحل تأیید متن و اختصاص بودجه هرکدام به صورت جداگانه زمان می برد و این اتفاق بسیار اذیت کننده است.

پورعلی ادامه می دهد؛ مسئولان فرهنگی دغدغه ای برای تولید آثار دفاع مقدسی ندارند، با این حال من به همسر (موسی حاجی نژاد) به دلیل علاقه مان به زنده نگه داشتن یاد شهدا، همچنان این مسیر را با تمام مشکلات ادامه می دهمم و تلاش می کنم نسل جوان را با تلاش ها و شادات های بزرگان دوران جنگ تحمیلی آشنا کنیم.

این تهیه کننده در پایان صحبت هایش ابراز امیدواری می کند که در سال های پیش رو همکاری بیشتری با فعالان عرصه فیلم سازی دفاع مقدس صورت بگیرد و دیگر کاری بر روی زمین نماند.

شبیه یک ماز شده که جزئی از آثار به حساب می آمده است.

● ارائه طراحی های شبانه در قالب نمایشگاه کفاش درباره آثار ارائه شده در نمایشگاه «چیزی که در آغاز تجربه می کنیم» می گوید؛ این مجموعه حاصل طراحی های شبانه است، به این معنی که من هر شب یک اثر را به عنوان طراحی شبانه اجرا می کنم. این مجموعه، گلچینی از یک سال و نیم آثار طراحی های شبانه از بین حدود پانصد اثر است.

وی می افزاید؛ هرکدام از این آثار در زمان خود برای من تداعی کننده یک داستان و خاطره است که در طراحی های شبانه به اجرا در آمده است.

نوع چیدمان این آثار در نمایشگاه نیز برگرفته از ارتباطی است که میان این داستان ها برای من وجود داشته است. کفاش بیان می کند؛ کارهای شبانه را به عنوان معنا بخشی مسیر در آینده به یک نمایشگاه تبدیل و آثاری را برای آن گلچین کردم.

● سبک خاصی را در آثار خود دنبال نمی کنم کفاش درباره سبک کار خود در تولید آثار هنری نیز می گوید؛ سبک خاصی را در آثار خود دنبال نمی کنم. دوست داشتم آثاری تولید کنم که امضای من هم باشد. هر چند بخش عمده آثار به سبک اکسپرسیونیسم نزدیک تر است. اما سعی کرده ام هر اثر امضای شخصی من باشد تا اینکه سبک خاصی را ارائه کند.

نگارستان

«بازتاب» در نگارخانه فردوسی

نمایشگاه گروهی هنرهای تجسمی با عنوان «بازتاب»، شنبه ۵ دی ۱۳۹۵ گشایش یافت. این نمایشگاه تا ۱۹ دی ۱ ساعت ۱۶ تا ۱۹ نگارخانه فردوسی واقع در فرهنگ سرای جهاد دانشگاهی مشهد ادامه دارد. در این نمایشگاه آثار ساره باقرپور،

مونا تحقیقی، ملیکا مرتضوی، مهناز منصوری، مهناز ناظری، نجمه ناصری، مینا محسنی، یلدا مسلم، زینب گندمکار، ملیکا کدیور، زهرا قاسمی، تارا فقیهی، شکیبا علیرضایی، نسترن عزیزی، ندا عبدی، سمیه صدیقی مؤمن، محمد صالح شوقانی مطلق، نگار شاپوری، مهسا سلیمانی، زهرا سلیمانی، ساره سروانی، مریم خواجه نامقی و سیدعلی حسینی به نمایش درآمده است.

نمایشگاه نقاشی «رنگین کمان» در نگارخانه رضوان

نمایشگاه نقاشی از آثار مهناز مدیرخازنی «رنگین کمان» با تکنیک پاستل روغنی روز گذشته افتتاح شد. این نمایشگاه تا ۲۰ دی ماه در دو نوبت زمانی ۹ تا ۱۳ و ۱۶ تا ۱۹ در نگارخانه رضوان ادامه دارد.

تماشاخانه

«شارمالی گل» روی صحنه پردیس تئاتر مستقل

نمایش کمی «شارمالی گل» به نویسندگی و کارگردانی اشکان زارع از یکشنبه ۱۶ دی، ساعت ۲۰ در پردیس تئاتر مستقل روی صحنه می رود. در این نمایش ۸۰ دقیقه ای گلناز نصیری، سعید باصری،

جلال شبانی، مجید حافظ، وحید غلامی، علی کارآموزیان، امیرحسین بلندی وامیر هاشمی نیت به ایفای نقش می پردازند.

اجرای تئاتر «روانی دوست داشتی» در مشهد

تئاتر «روانی دوست داشتی» به نویسندگی و کارگردانی مهدی اعظمی از یکشنبه ۱۶ دی، ساعت ۲۰:۱۵ در پردیس تئاتر مستقل مشهد به روی صحنه می رود. در این نمایش دینا عزت منش و مرتضی راد بازی می کنند.

اخبار هنری مشهد

«یونانازی» در صدر جدول فروش تئاتر مشهد

آمار فروش نمایش های روی صحنه تئاتر در مشهد طی هفته گذشته از ۷ تا ۱۴ دی ۱۴۰۳ منتشر شد. به گزارش شهرآرا، نمایش «یونانازی» به کارگردانی محسن رحیمیون در ۲۶ سانس، ۲ میلیون و ۷۹۵ میلیون و ۲۰ هزار ریال فروش داشته است.

نمایش های «هملت هپی اند» به کارگردانی علی حاتمی نژاد با فروش ۳ میلیارد و ۴۷۶ میلیون ریال و «شایعات» به کارگردانی مهدی فرخنده با فروش ۲ میلیارد و ۱۴۲ میلیون و ۶۴۰ هزار ریال، «سرزمین خواب» به کارگردانی احسان روحی با فروش ۲ میلیارد و ۱۲ میلیون و ۲۱۵ هزار ریال، «گلدانی هستم روی میز تلویزیون» به کارگردانی آرمان پارسیان با فروش ۲ میلیارد و ۲۷۱ میلیون و ۸۳۰ هزار ریال، رتبه های دوم و چهارم جدول فروش هفتگی تئاتر مشهد را از آن خود کردند.

«هفتاد سی» در صدر جدول فروش سینما های استان

فیلم «سینمایی» «هفتادسی» به کارگردانی بهرام افشاری، در صدر جدول فروش سینماهای خراسان رضوی در هفته گذشته قرار گرفت. این فیلم با فروش ۶۴ هزار و ۶۴۵ بلیت در ۹۷۱ سانس، ۲۱ میلیارد و ۶۷۹ میلیون و ۱۵۰ هزار ریال فروش داشته است. فیلم های سینمایی «اریاشهر دو نفر» به کارگردانی حمید بهرامیان، با فروش ۴ میلیارد و ۹۷۷ میلیون و ۸۵۰ هزار ریال، «زود پز» به کارگردانی رامبد جوان، با فروش ۴ میلیارد و ۹۶۴ میلیون و ۵۰۰ هزار ریال، «صبحانه با زرافه ها» به کارگردانی فروش صحت، با فروش ۴ میلیون ریال و «باغ کیانوش» به کارگردانی رضاکشاورزحداد، با فروش یک میلیارد و ۹۶۰ میلیون و ۳۵۰ هزار ریال رتبه های بعدی فروش را از آن خود کردند.